

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: הכנה לחג

בס"ד | גיליון מס' 226

פרשת מצורע - שבת הגדול

איך מסמר שנועץ ברגל - נעץ מסר בלב?

והגדת לבנך ביום ההוא!

כדאי כל כך להתכונן ולהיערך לקראת ליל הסדר, להכין את ליבנו ונפשנו לקראת בואו של הלילה הזה, כדי שנפיק ממנו את מירב ומיטב התועלת.

וההכנה הזו, באה לידי ביטוי בפסוק שבתחילת פרשת בא, 'ולמען תספר באוזני בנך ובן בנתך... וידעתם כי אני השם'. מדוע נאמר כאן 'וידעתם'? הלא אנו עוסקים בלספר באוזני בנינו ובני בנותינו, למען יידעו הם על גדלות הבורא ונוראות נפלאותיו. מדוע נוקט הפסוק במילה 'וידעתם' - כאילו המטרה היא אנחנו, המבוגרים, שאנו נדע על גבורות ה' ונפלאותיו?!

התשובה היא, שכדי שהדברים אכן ימצאו מסילות ללב בנינו, כדי שנצליח להעניק להם את החוויה הרוחנית הנפלאה, כדי שנוכל להטמיע בהם את הערכים הללו,

כדי שנצל את הלילה הזה למלא את נפשם במטעני אמונה, עלינו - המבוגרים - למלא את הנפש שלנו בערכים הללו, לחדד אותם בליבנו פנימה. רק כאשר נהיה בבחינת 'וידעתם' - כשאנו נדע ונחוש את החוויות הרוחניות, כשליבנו יתמלא באושר צרוף של הודאה לה' וסיפור נפלאותיו - נוכל להעביר את המסר הלאה.

כדי שנצל את ליל הסדר כיאות, הימים הללו הם הימים המכריעים. עכשיו הזמן למלא את הלב שלנו, להציף בנו רגשות של קרבת אלוקים, רוממות הרוח, הודאה על הניסים הגדולים, וביטחון ואמונה חזקים בכוחו של הבורא אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים.

הבה נצל את הימים שנותרו לנו, הבה נתבונן בהגדה הנפלאה, הבה נשקיע מאמץ בלחבר את ילדינו להווי החג ולמהותו העמוקה - ואז הם יהיו מוכנים לקבל את השפע הרוחני המושפע משמים בליל החג, אזוניהם תהיינה כריות וליבם ייפתח לקבל, ואז הם יזכו לצאת מליל הסדר טעוני עוצמה רוחנית כבירה, שתעניק להם כוחות לכל השנה!

חוויות מכריעות לחיים!

בבית משפחת א. מירושלים, שררה מזה תקופה ארוכה תחושה קשה. היצר הרע מצא מסילות ללבבו של בנם יקירם, בחור צעיר לימים שבימים כתיקונם עסק בתורה בהתמדה ונחשב מבני העליה שבחבורה, והחל מפתה אותו בתואנות שוא ומדוחים. הילד הטוב, פאר המשפחה עד לפני תקופת מה, החל להתדרדר מאוד מבחינה רוחנית, וליבם של ההורים נשבר בקרעם.

הם ניסו לשוחח אתו, לרומם אותו, לחזק אותו, להעניק לו חממה רוחנית אוהבת, אך הנער בשלו. מצבו הרוחני הולך ונשחק, מראהו החיצוני השתנה לבלי הכר, ואת מראהו הפנימי עדיף שלא לתאר... הוריו ניסו למושכו אליהם בחזרה בעבותות אהבה, אולם הנער הלך והרחיק נדוד, עד שבקושי הגיע לביקורים חפוזים. קשה היה לו לחוש שותף ושווה בין שווים, כשכל המשפחה מקפידה על קלה כבחמורה, בעוד הוא כבר איבד כל שמץ של יראת שמים.

לחג הפסח שבפתחו אנו עומדים, קודם חג נוסף שאנו ממש בעיצומו, ערב פסח שמו... 'ערב פסח' הוא חג המשתרע על פני ימים ושבועות ארוכים, ימי ההכנה לקראת חג הפסח. אלו ימים בהם כל יהודי טרוד ועסוק, זה מתרוצץ בקניות ואחר מקרצף בנקיונות, פלוני ממחר לאפיית מצות וחברו רוכש יין משובח. הכל אצים רצים לקראת החג, טורחים ומתכוננים לקראת זמן חירותנו הממשמש ובא...

אין כמו הימים של ערב פסח, ימי התכונה וההתרגשות. כשקול שואבי האבק נמהל בקולות ה'קמחא דפסחא', כשניחוח חומרי הניקיון משתלב באדי העשן העולה מארובות תנורי המצות, כשמזמרת ילדי החמד המשננים 'מה נשתנה' מתערבבת ברעש בועות המים הרותחים שבחביות הענק של מגעילי הכלים. חן מיוחד נסוך על הימים האלה, כאשר למרות העבודה הרבה והמאמץ המושקע - הפנים קורנות, הלב מלא באושר, כל יהודי חש מרום ונרגש...

אחד הערכים החשובים ביותר בחג הפסח, ובדגש בליל הסדר - הוא חינוך הילדים, הטמעת והענקת הערכים שלנו לדור הבא. האמונה היהודית, כוחות הנפש שלנו, היותנו בנים למלך מלכי המלכים, התורה והמצוות היקרות והאהובות - אלו ערכי נצח שאנו פועלים לחנך את ילדינו לאורם, אלו מוסכמות יסוד שאנו מטמיעים בנפשות הדור הצעיר.

לכל אורך ימות השנה, כל הורה אוהב משקיע כוחות ומאמץ כדי להעניק לילדיו את החינוך המיטבי, כדי למלא את נפש בניו ובנותיו בערכים הנכונים. כולנו משקיעים אנרגיה ומשאבים לגדל לחנך את ילדינו כיאות, כדי לזכות לנחת יהודית, לראות את צאצאיו גדלים לתפארת, ממשיכים את המסורת, טווים חוליה נוספת בשרשרת הדורות.

ובהתקרב חג הפסח עצמו, כל לב יהודי נרעש ונרגש, כל הורה נערך ומתכונן, כל נפש ישראל צמאה והומה לרגעים הגדולים, בהם תתכנס כל המשפחה סביב השולחן הערוך והמלכותי, למעמד המכונן והבלתי נשכח - 'ליל הסדר'. זה הלילה בו נשב יחדיו, נספר

בחדווה את סיפור הגאולה הפלאי שלנו מהשאל המצרי, נשורר לבורא עולם על חסדו, ונמלא את נפשנו במטעני עוז ואמונה, ביטחון אמיתי בגואלנו החזק, מתוך תקווה כי כשם שבניסן נגאלו - כך אנו עתידים להיגאל בניסן הנוכחי!

ובלילה הזה, במרכזו, עומדים ילדינו. מצוות 'והגדת לבנך' - היא המצוה של הלילה הזה, אחד מתפקידי המרכזיים. העברת המסרים שלנו לדור הבא, הטמעת הערכים שלנו בדור הצעיר, החדרת החינוך על היותנו יהודים גאים - אלו המטרות המוגדרות של הלילה הזה, והוא מסוגל לכך במיוחד.

וכדי שנצל את הלילה הזה היטב, כדי שנזכה למלא את ייעודו ולהעניק לילדינו חוויה חינוכית בונה ומעצימה, זה הזמן להתכונן ולהתבונן, לחשוב ולתכנן איך נמנף את הלילה הזה באופן מקסימלי, איך נפעל במהלכו בצורה הטובה ביותר. הימים הללו שאנו בעיצומם, מעבר לכל ההכנות האחרות לחג הפסח, אלו הימים בהם

הנער מצא מקום למושב לו, בחברת חברים מהסוג שעדיף שלא להכיר. הוא התרועע איתם, התעסק בעיסוקיהם, ואף התגורר עימם. הנתק מהוריו וממשפחתו היה כמעט מושלם, עד ש...

הגיעו ימי חודש ניסן, ימי הקדחתנות לקראת חג הפסח. בעוד האווירה ברחוב הומה ורוגשת, המונים מתרועעים ממכירת פסח אחת לרעותה וממהרים להגיע ולטבול כלים, בדירה בה התגורר מיועדנו השגרה נמשכת במלוא עוזה, אין זכר לחג המתקרב. אבל בעומק הלב פנימה, משהו החל לנוע ולרטוט בחוזקה...

לילה אחד, כשישב לשאוף אוויר במרפסת, הביט אל הרחוב החשוך בשעה כה מאוחרת, והבחין באדם המגלגל לפניו עגלה כורעת מכובד משהו, עמוסת פירות וירקות, כלים חד פעמיים ועוד מצרכי מזון בסיסיים. הוא זיהה את תוכן העגלה, הן כזו עגלה בדיוק נהג הוא בעצמו להוביל בערבי פסחים, כשהתלווה לאביו לקניות הפסח...

דמעה נשרה מעיניו, ובלבו החלו לעלות זכרונות מאותה תקופה קסומה, בשבתו בבית הוריו ומשפחתו. התקופה הזו של ערב פסח, ההמולה, ההתרועעות, הנקיונות, הקניות... היטב זכר כיצד יום אחר יום, שעה אחר שעה, ערב ועוד ערב, כל בני המשפחה התגייסו למטרה, לנקות ולצחצח את הבית מכל פירור חמץ. אין היו טורחים ועמלים, מקרצפים ביגיעה ומצחצחים ביזע - ופניהם קורנות באושר, מבטם עליז, רגליהם כמעט פוצחות בריקוד בעיצומה של הספוגה'...

הוא נזכר כיצד הטרחה הגדולה, העמל ללא הרף, המאמץ המרוכז, היו רגעי אושר, אנקדוטות של שמחה. לא היה בהם ולו בדל של 'עבודת פרך', לא היתה בהם טירחה מעצבנת. ההיפך, הם עבדו קשה, אפילו קשה מאוד, אבל הפנים קרנו באושר, הלב פיזז בשמחה, ההתרגשות שלטה באוויר...

המראות הללו שצפו בזכרונו, הרטיטו את לבו והוא חש דמעות סוררות זולגות במורד לחייו. עוד מבט בעגלה העמוסה המיטלטלת ברחוב בכבדות, והוא נזכר כי סל המוצרים שנרכש בבית הוריו היה זהה להפליא: הררים של פירות וירקות טריים, ועוד כמה מוצרי מזון בודדים - בכמויות ענק. כי אבא תמיד נהג לומר, שיש הרבה מוצרי מזון כשרים לפסח בכשרות מהודרת, אבל אנחנו - אשרינו שזכינו להחמיר ולהדר, להימנע מכל אוכל מתועש!

ופתאום הוא מבין, שכל הרוח החופשית שהוא נתן בה, וכל אפשרויותיו לעשות כמעט ככל העולה על רוחו - אינן מתקרבות לאחוזון בודד, לפרומיל מהאושר ההוא שהיה נחלת אחיותיו, שעה שבכדי לאפות עוגה פסחית פשוטה החלו את ההתלהך בקילוף השקדים, במקום להשתמש בחומרי גלם מוכנים... היטב זכר את פניהם הקורנות של אחיו,

הנמנעים מאכילת ממתקים כשרים לפסח למהדרין, מאושרים על שהם זוכים להחמיר ולהדר ככל מנהגי הפסח ומסורותיו!

ופתאום - משהו בתוכו הסתחרר, נרעד. רגע, מה הולך פה? איך יתכן שהאושר הזה הוא לא מנת חלקו? איך הוא מאפשר לעצמו להחמיר את העונג הקסום של הקרצוף והמירוק לקראת הפסח, את המבט המאושר במציאת כל פירור חמץ, את הסיפוק העצום שחש אז - כשסיימו להבריק ולצחצח את המטבח, כשפרשו עליו גלינות נייד כסף? איך יתכן שכבר לא יזכה לאותה שמחה פנימית עמוקה שהיתה בבית בעת העבודות לקראת הפסח ובמהלכו?!

רגע ועוד רגע עובר, ובתוככי לבו החלה עולה נעימה ענוגה ונרגשת, צלילים של פעם. המנגינות שהתנגנו בבית תוך כדי נקיונות הפסח, עיניו המאירות של אבא כשבדק את המצות המהודרות שרכש, לפתע הצליח כמעט להריח את ניחוחות תבשילי הפסח... 'איי, אלו היו ימים!' - נאנח בהרהור מתגעגע, 'איך היינו מאושרים, איזו שמחה היתה זו!'

ובימים הבאים, ההרהורים הללו שבו ועלו בלבו, קדחו סדק ועוד סדק בנשמתו האטומה עד אז, פרצו פירצה ועוד פירצה. האושר שהיה בבית לנוכח עבודות הפסח, השמחה ששרתה לנוכח העבודה הרבה והמייגעת, החדווה שבהקפדה על כל חומרה - אלו פתחו את הפתח עוד ועוד, עד ש...

ימים ספורים לאחר החג התייצב הבחור בבית הגה'צ רבי גמליאל רבינוביץ' שליט'א - שמספר את הסיפור בספרו 'טיב המעשיות', ובפיו בשורה מרגשת, אותה ירה בנשימה אחת, כאילו כדי לוודא שלא יוכל לחזור בו: 'החלטתי לעזוב הכל ולשוב בתשובה שלימה. אני מתחרט על כל מעשיי, רוצה לשוב לכור מחצבתי!' - פסק הבחור, ופרץ בבכי נסער...

הרב רבינוביץ' קרב אליו, וביקש לשוחח עמו מתוך רוגע ושלווה. הם שוחחו על התקופה הרוחנית הקשה שחווה, על מה שהביא אותו להידרדר באופן כה קשה, ובעיקר - על מה שתפס אותו בחזרה, מה שהשיב אותו לחיק החינוך עליו גדל מנעוריו. אכן כן, הזכרונות מהאווירה הביתית החמה של ערבי פסחים, המראות שנחקקו בלבו מההתרגשות בקיום מצוות החג בהידור, הסיפוק משמירת חג הפסח ככל משפטו וחוקתו - אלו השיבוהו אל שורשיו העמוקים, לשוב ולהתענג על ה'!

וסיפור מרגש זה, פותח לנו צוהר מאיר: הימים הללו, ימי ההכנה לפסח, ימי הטיחה לקראת בו החג, עלולים להיות ימים לחוצים ונרגנים, אולי אפילו מעצבנים. וזה כל כך חבל - - -

כי לעומת זאת, ניתן להפוך את הימים האלה למנוף של חוויות משפחתיות משותפות, לרגעי הוד קסומים בחיק הבית, להטמעת ערכי חינוך נכונים בלבבות הילדים. מצוות 'הגדת לבנך' היא בליל הסדר, אך כבר בימים הקודמים ללילה

ספר אחד, מהפכות רבות!

את מכתבו זה, מסיים הקורא בשאלה: 'מאז הופיע הכרך הראשון - חלפה למעלה משנה. מתי מופיע הכרך הבא?'

ובכן, קוראים יקרים, הבשורה היא שהוא כבר הופיע! כן, הכרך השני בסידרת 'פניני פרשת השבוע' כבר בחנויות הספרים, ולא זו בלבד, אלא שלאור העובדה שהכרך הראשון כבר נחטף מהמדפים ואזל מהשווקים - הדפסנו גם אותו במהדורה נוספת. עתה, בפרוש ימי הפסח, רגע לפני 'הגדת לבנך' - ניתן לרכוש את שני כרכי הספר, ולהינות מהאוצר היקר בביתכם!

אף על פי שהספר מותאם לכל הורה שמבקש רעיון, מאמרו או סיפור מרתק לשולחן השבת, גם מרצים מעמיקים, מחנכים ומרביצי תורה נהנים מאוד מיתרונותיו הנפלאים, בהסברת ערכים נעלים בצורה ממוקדת, עמוקה, עשירה ומרגשת. מאמרי הספר כמו גם הסיפורים מוגשים באופן המאפשר להורה ליטול רעיון או סיפור ולהאיר בו את שולחן השבת, ובד בבד - גם מבקשי העמקה יכולים ליהנות מתובנות ומסרים עמוקים ומזהדים.

היתרון הבולט של הגיליון - שעובר גם לדפי הספר, הוא במבט הממוקד מדי שבוע בנושא אחד העולה מפרשת השבוע, המעוטרת בתבונה מהדהדת ובסיפורים נדירים ומדהימים. לא פחות מכך, הסגולות והעצות, הרעיונות והמאמרים המובאים בכל מאמרו, הופכים למשני חשיבה בקרב הקוראים, כפי שמוכיחות התגובות הנלהבות.

בנוסף לעובדה כי מחזיקי הספר נהנים מכל האוצר הבלום הזה בהישג ידם מדי שבת בשבתו, באפשרותם להיעזר במפתחות מסודרים על מאות ערכים, סיפורים, מאמרים וסגולות, מפתח נושאים ומפתח אישים יעיל, המאפשר התמצאות מהירה באוצר עשיר בחומר מרתק על ערכי היהדות, המוגש בשפה עשירה, משובבת לב ומותאמת לכל סוגי הקהלים.

לקראת חג הפסח הבעל"ט, ניתנת ההזדמנות להתחדש בספר החדש וליהנות מהאוצר הבלום שבו. בנוסף, הספר מתאים כמתנה יקרת ערך לימי החג הבעל"ט, ויעניק לכל קוראיו רוכשיו ומקבליו - חוויה רוחנית מרגשת ומעצימה, ובד בבד - מטלטלת ומרתקת. אין ספק, כי ההתחדשות בחודש האביב תשע"ט בספר החדש, תהפוך לבשורה מרוממת שתרום את החג ואת השבתות שבעקבותיו, ותעניק מימד רוחני נעלה ונשגב לכל ימות השנה!

את הספר ניתן בסיעתא דשמיא להשיג בחנויות הספרים. הפצה ראשית בטל. 03-756-3554, או בדוא"ל: 8510510@gmail.com.

אחד הזמנים המיוחדים והנעלים לחינוך הילדים בדרך טובה וחיובית - הוא ללא ספק הזמן המוקדש לסעודות השבת. הרגעים בהם המשפחה כולה מתכנסת בצוותא, סועדים יחדיו סעודה מרוממת, שרים זמירות שבת ברגש, ומדברים דברי תורה וסיפורי צדיקים מרוממי לב ומעשירי ידע. דווקא לכן, כדאי כל כך להתכונן לסעודות השבת, להיערך בתוכן מעניין ומרתק, רוהט וממוקד, מסקרן ומרגש...

לפני קצת יותר משנה, הופיע הספר 'פניני פרשת השבוע', הכרך הראשון בסידרה. להלן מכתב מרגש שקיבלנו מאחד הקוראים הנאמנים, וכך הוא כותב:

'סעודות השבת בביתי, עד לפני תקופה, היו רגעים שקשה לי להגדיר. מצד אחד, כל כך רציני לשבת עם הילדים ולדבר איתם, לשמוע אותם, להשמיע להם, וגם - לנצל את השעה כדי להטמיע בהם ערכים נעלים, רעיונות מעניינים, חיזוק ואמונה. אך כל מאמצי עלו בתוהו, לא הצלחתי להכין להם חומר כלבבם. לפעמים הכנתי מאמרים עמוקים, לפעמים סיפורים שטחיים, לפעמים לא היה קשר בין נושא אחד למשנהו...

ואז גיליתי את הספר 'פניני פרשת השבוע', והוא חולל מהפך בסעודות השבת שלי, והאמת - חולל מהפך בכל היחס שלי כלפי ילדי, ובכל האווירה בבית. בערב שבת אני קורא מאמרו, למד על ערך העולה מהפרשה, מתרגש לעמוד על טיבה של מתנה או מצוה שנתן לנו הבורא. בהמשך מופיעים על כך שני סיפורים מרגשים, שכשאני מספר אותם לילדים - הם יושבים על מקומם בלי לנוע, עיניהם פעורות, אוזניהם קשובות, מרותקים!

ואז הם שואלים שאלות, אנחנו משוחחים על הנושא, מרחיבים את היריעה. כמה חמוד לשמוע ילד צפצפן ששואל אם גם מי שלא יודע לקרוא - כדאי שיברך מתוך ברכון, או נערה מתבגרת שמבקשת לברר אם גם היא יכולה להתחבר להחזקת תורה. כשאתה שומע את השאלות הללו - אתה מבין שהנושא המדובר עשה חריש עמוק בנפשם, הם באמת מתרגשים להתחבר לערכים שכל כך חשוב לנו להטמיע בהם!'

עד כאן חלקו הראשון של המכתב, אבל חלקו השני - מעניין לא פחות: 'האמת, שמאז שהתחלתי להיעזר בספר ולהיערך בעזרתו לשולחן השבת המשפחתי, אני מרגיש שלא רק סעודות השבת קיבלו צורה אחרת - מרוממת ומרגשת יותר, אלא כל השיחות בבית, כל האווירה בו, הכל השתנה. אני רואה את הילדים מחוללים שינויים בהתנהגותם, צורת השיח השתנתה, הכל קיבל פנים אחרות לחלוטין!'

הזה ניתן להטמיע בילדינו ערכי חירות רוחנית, שמחה בטירחה למען המצוה, אושר אינסופי על שזכינו להימנות על העם המצחצח את הבית וטורח בנקיונו לקראת פסח. זה כל כך פשוט, וזה תלוי רק בנו. הבה נאמץ את השיטה הזו, נחוה את עבודות הפסח בשמחה ובחדווה, נצל את שעות האילות של העבודה המשותפת כדי להנחיל ערכי חן יהודיים, את האושר האינסופי שבקיום המצוות וההקפדה על חומרות החג. כך, כמו בני ישראל בצאתם ממצרים, נצא אף אנו מהחג הזה ברכוש גדול, בילדים מועשרים ומאושרים!

תובנה חדה מכאב חד...

היה זה בשעת ערב מוקדמת, בבית משפחת הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל - רבה של קהילת 'נחלת משה' בבני ברק. באותו היום הזדרז הרב לשוב הביתה מלימודו, משימה חשובה ודחופה מוטלת עליו. הן עם שחר, כשהילדים השכימו קום, וקיפצו מהמיטה - ויש אומרים על המיטה - נשברה המיטה הישנה שבחדר הילדים, ועתה הוא נדרש לתקנה.

האב-הרב קרב אל המיטה, בידיו פטיש וצבת, והחל במלאכת התיקון. חיש מהר גילה כי המיטה התפרקה, הקרש הגדול הסוגר על המיטה מאחוריה יצא ממקומו, ועתה יש להשיב את הדיקט למקומו, ואחר כך להשיב את הקרש המחובר לבסיס המיטה בכמה מסמרים אימתניים. האב הסיר את הקרש בזהירות מהמיטה, ופנה לאחד מבניו:

'החזק בבקשה את הקרש בשוליו בזהירות, היזהר לבל תניחנו באף מקום, או חלילה תמשמש במרכזו. הן מחוברים לקרש כמה מסמרים חזקים, שאיש אינו רוצה להיתקל בהם, ואיש אינו רוצה שהם ייתקלו בו... לפיכך, אבקשך להחזיק את הקרש היטב, לבל יינזקו מהמסמרים הנעוצים בו!' - ביקש הרב, העביר לבנו את הקרש והחל במלאכה...

כשאבא

אלא שהילד צעיר, וסבלנותו בהתאם.

היה שקוע ביישור הדיקט ובהתאמתו למקומו המדויק - ביקש הילד לראות דבר מה בחדר סמוך, והניח את הקרש על הרצפה. האב לא שם לב, כולו שקוע במלאכת התיקון, עד שלפתע צעד צעד אחד לאחור, והניח את רגלו הישר על הקרש, כל כובד משקלו הוטל על המסמרים הנעוצים בו כחרב!

'איי!' - צעק האב לפתע, המום מעוצמת הכאב החד שפילח את רגלו. הוא הפנה את מבטו כלפי מטה, והבין מיד את אשר קרה: בנו התרשל בתפקידו, השאיר את הקרש על הרצפה, וכמה צפוי ככה כואב: הלא את אשר יגר ממנו בא לו, הוא הניח את רגלו הישר על הקרש מפניו חשש כל כך, והמסמרים ננעצו בבשרו! כעת, הוא עמל בעדינות כדי להוציא את הקרש והמסמרים הנעוצים ברגלו, כשכל הילדים נזעקו ובאו לראות מה קרה, ועיניהם הרואות כי דם רב ניגר מרגלי אבא!

אך יותר מכולם - הבן שהתרשל במלאכת השמירה נחרד כולו. הן הוא יודע היטב כי בעטיו הרעה הזאת, באשמתו כי רבה ובעצלותו החמורה... הוא ציפה שאבא יגער בו, יצעק עליו, אולי אפילו יעניש. אבל אבא נשך שפתיים ושתק, והוסיף לסכור את פיו בדממה, כשאין לדעת אם הוא נושך את שפתיו כדי לא לזעוק מכאבים, או כדי להימנע מלגעור בבנו...

הילד החל לבכות, בכי ספונטאני ונגרש. בכל מאודו לא רצה להכאיב לאב, ועתה הוא מבין את תוצאות מעשיו - בראותו את אבא כאוב ומתייסר, ואת הממחטות הנצבעות באדום עז מהדם שלא פוסק מלרדת. ואז שאל אותו אביו: 'אמור לי, למה אתה בוכה?' 'למה?' - השיב הילד, וכי הוא נדרש לענות? הוא מצביע על מה שהתחולל בעטיו, מחווה באצבעו על הקרש והמסמרים, על אביו שבמרכז החדר ועל הדם שמסביב. 'אבא, אני בוכה על שלא שמרתי על הקרש, תראה מה עשיתי לך!' - אמר הילד, ובכיו שב והתחזק...

'ומה אתה רוצה לעשות עכשיו?' - שאל אבא בקול שקט, רגוע ומלא רוח. 'מה אתה רוצה לעשות לאחר שקרה מה שקרה?' - שב האב ושאל בקול שליו...

'אני רוצה... אני רוצה...' - הילד המופתע התקשה לענות. הוא לא העלה בדעתו כי אבא, למרות הפגיעה שגרם לו, ישאל אותו מה הוא רוצה עכשיו. לתומו חשב כי אבא יצעק, לא ישאל אותו מה הוא מבקש. לאחר רגע התעשת והשיב: 'עכשיו אני רוצה לפצות אותך, לשמח את אבא...'

הרב פלמן הביט בבנו בחיבה. כמו שכח מהרגל הכואבת, כאילו אין כאן פצע מדמם, משל אינו מתייסר עכשיו מהמסמרים שננעצו בו. הוא פשוט הסתובב אליו, הניח יד רכה על כתפו, ואמר בשקט ובאצילות: 'בני, אם אתה רוצה לשמח אותי - פשוט תשב ותלמד. שב ותלמד תורה, זה מה שמשמח אותי!'

והמשפט הזה, שנאמר ברגע הנכון ובהזדמנות הנכונה, קנה שביתה בלבו של הבן, ננעץ בנפשו פי אלף מהמסמרים שננעצו ברגל של אבא. כשמתוך הכאב, בעודו מתייסר, כשהדם עדיין ניגר - אבא שולט שליטה עצמית מוחלטת, לא צועק ולא צווח, בעדינות ואצילות הוא מתמרן את המצב למסר חינוכי מעצים, להטמעת הלכה שהדבר שהכי חשוב לו ושהכי משמח אותו - הוא לראות את בנו יושב ולומד תורה!

בשבועות ובחודשים הבאים, לגלות עד כמה הילד לבית בלימודיו ומתמיד בתורה.

המלמד
פלמן
הוא לא הבין
מה קרה,
רק הילד
ידע
שאבא
שילם על
כך בדם,
אבל הוא
קנה באותו
מעמד נכס
לחיים!

סיפור מופלא זה, המופיע בספר 'ללא שם' על דמותו של הרב פלמן, מאיר ומעיר עד כמה יכולים הורים להוות דוגמה אישית בהתנהגותם, להשפיע על ילדיהם דרך סטואציות שגרתיות, למנף הזדמנויות שנקרות בעיצומם של ימים רגילים למנופים חינוכיים רבי עוצמה והשפעה.

חינוך הילדים הוא לא משימה שיש לה זמן ותפקיד, זו משימת החיים, מטרת העל. הבה נהיה מפקדים אליה, ממוקדים בה. ננצל כל הזדמנות, נסתער על כל אפשרות, נטמיע בילדינו חינוך וערכים נכונים בתוככי השגרה השוחקת, ובוודאי כשהם לצידנו - בערב החג ובמהלכו. כך נזכה לחנך ולגדל אותם כראוי, ולרוות מהם רוב נחת דקדושה לדורי דורות!

בקרוב בחנויות

